

ПРИЗВИЩА ПОКУТТЯ, МОТИВОВАНІ ХРИСТИЯНСЬКИМИ ІМЕНАМИ (МОРФОЛОГІЧНІ ДЕРИВАТИ)

У статті проаналізовано сучасні прізвища Покуття та прізвища цього регіону періоду становлення, мотивовані християнськими іменами, що утворені морфологічним способом. Визначено прізвищотворчі суфікси, якими оформлені відіменні прізвища. Встановлено, що найпродуктивнішими структурними моделями в обидва періоди є прізвища на -ук (-юк), -чук, -ак (-як), -чак, -ович, -евич.

Ключові слова: християнське ім'я, прізвище, патронім, андронім, суфікс.

Наталя Вирста. ФАМИЛИИ ПОКУТЪЯ, МОТИВИРОВАННЫЕ ХРИСТИАНСКИМИ ИМЕНАМИ (морфологические дериваты)

В статье проанализированы современные фамилии Покуття и фамилии этого региона периода становления, которые мотивированы христианскими именами, образованные морфологическим способом. Определены суффиксы, которыми оформлены отименные фамилии. Наиболее продуктивными структурными моделями в оба периода являются фамилии на -ук (-юк), -чук, -ак (-як), -чак, -ович, -евич.

Ключевые слова: христианское имя, фамилия, патроним, андроним, суффикс.

Nataliya Vyrsta. SURNAMES OF POKUTTYA, MOTIVATED BY CHRISTIAN NAMES (morphological derivatives)

The article analyzes the modern surnames of Pokuttya and the names of this region of the period of formation, motivated by the Christian names, formed by the morphological method. The most productive name suffixes have been determined. The most productive structural models in both periods are surnames on -uk (-yuk), -chuk, -ak (-yak), -chak, -ovych, -evych.

Keywords: Christian name, surname, patronym, andronym, suffix.

Імена людей є найактивнішими словами у мові, іменний репертуар весь час оновлюється і змінюється. Як окремих антропонімний клас імена мають свої особливості, вони відрізняються від інших антропонімів давністю, темпами мінливості, структурними ознаками. За словами П. Чучки, «власні імена - це не просто один із антропонімних класів слів..., а такий клас, що є основою для творення назв інших антропонімних ... класів» [7, с. 35–36]. Саме імена людей послужили джерелом виникнення прізвищ. Ю. Редько з цього приводу зауважує, що коли настала потреба у розрізненні людей з однаковими іменами, а згодом і у створенні постійних прізвищ, «то першою базою для цього стали імена – переважно батька, матері або діда» [4, с. 9].

Об'єктом нашого дослідження послужили відіменні прізвища Покуття, утворені морфологічним способом. Лексико-семантичний аналіз прізвищ, омонімних з іменами, подано в іншій праці*. Аналіз прізвищ Покуття проведено на двох синхронних зрізах. Матеріалом для дослідження послужили 2450 сучасних прізвищ, зібраних експедиційним шляхом протягом 2005–2011 років, та 1900 прізвищ Покуття періоду їх становлення, зафіксованих в історичних рукописних джерелах кін. XVIII–поч. XIX ст. - Йосифінській і Францисканській метриках, які зберігаються у ЦДІА м. Львова.

Приблизно 70 % сучасних відіменних прізвищ Покуття утворено морфологічним способом. Формальною ознакою таких назв є прізвищотворчі форманти, а саме: патронімні (-ич, -ович, -евич), посесивні (-ин, -ів, -ськ-ий) та поліфункціональні (-ук (-юк), -чук, -ак (-як), -чак, -енк-о, -ик, -чик, -к-о) суфікси, а також форма родового відмінка однини. Більшість

* Вирста Н. Б. Прізвища Покуття, омонімні з чоловічими християнськими іменами / Н. Б. Вирста // Мовознавчий збірник: зб. наук. пр. / МОН України. Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького; Відп. ред. Г. І. Мартинова. – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. – 2010. – Вип. 10. – С. 83–86.

сучасних відіменних прізвищ Покуття, утворених морфологічним способом, функціонувала в цій структурній формі на рубежі XVIII–XIX ст.

Прізвища з патроніммими формантами. Незначна кількість відіменних прізвищ Покуття морфологічного способу деривації оформлена суфіксом -ич, який додавався до чоловічих та жіночих імен різної структури:

- повних чоловічих імен на -а, -о і приголосний; суфіксальних чоловічих імен; усічених та усічено-суфіксальних чоловічих імен: *Арсенич, Микитич, Микулич, Михайлич, Нікорич, Штифанич; Jaremicz*, Kurylicz, Kuzmicz, Łukicz, Makaryucz, Sawucz; Романчич (? <Романко), Семчич (? <Семко), Яцинич; Герич, Демич, Димич, Кузич, Куприч; Ленич;*

- жіночих імен і відіменних андронімів на -иха, -уля: *Вандич, Гатич, Дар'янич, Катеринич, Ксенич, Кулинич, Любуніч, Паранчич, Проніч; Katrucz, Magdycz, Paranicz, Weklicz; Галишич, Semkulicz.*

В окремих випадках не можемо точно визначити, чи етимомом прізвища є чоловіче, чи жіноче ім'я або андронім: *Галич* (<жіноче ім'я *Галя* або чоловіче ім'я *Гала*), *Зінич* (<відповідно *Зіна* або *Зина*), *Маціканич* (<*Маціканя* «дружина *Маціка*» або *Мацікан* ? <*Матвій*), *Пелипканич* (<*Пелипканя* «дружина *Пелипка*» або *Пелипкан* <*Пилип*), *Петринич* (<чоловіче або жіноче ім'я *Петрина*).

Найпродуктивнішими власне патроніммими формантами у групі відіменних прізвищ виявилися суфікси -ович, -евич, які додавалися до:

- повних чоловічих імен: *Василевич, Климович, Наумович, Саламонович; Alexandrowicz, Daniłowicz, Fedorowicz, Gregorowicz, Harasymowicz, Jakimowicz;*

- суфіксальних та усічено-суфіксальних чоловічих імен: *Андрушкевич, Ванькович, Вашкевич, Дасевич, Грицкевич, Занкович, Масевич, Матушкевич, Мацевич, Яцкевич, Яцикович; Demkowicz, Hryniewicz, Hrynkiewicz, Senkiewicz;*

- усічених чоловічих імен: *Гарасевич, Костевич, Махович, Тихович; Charewicz, Droniewicz, Fiłowicz.*

Суфікси -ович, -евич могли приєднуватися до антропонімів з іншими патроніммими формантами. Це демонструють сучасні прізвища: *Гнатюкович, Демидюкович, Федюкевич.*

До власне патроніммих формантів дослідники української антропонімії відносять суфікси -овець, -инець. Суфікс -овець не належав до продуктивних на Покутті; етимонами прізвищ з цим суфіксом служили чоловічі імена різної структури: *Дашковець, Кириловець, Куповець, Лук'яновець, Олексієвець, Янковець.*

Оскільки валентні можливості суфікса -инець обмежувались іменами на -а (іменниками I відміни), то цей суфікс утворював прізвища як від жіночих імен і відіменних андронімів, так і від чоловічих варіантів імен на -а: *Гафінець, Дарчинець, Дзюринець, Танчинець, Тацінець, Тимошинець, Фецинець, Хоминець, Хомишинець (<Хомиха), Юринець; Fedupiec, Karpiiec, Kuzminiiec.*

Прізвища з посесивними формантами. До посесивних формантів дослідники української антропонімії відносять суфікси -ів, -ин, -ськ-ий (-инськ-ий, -івськ-ий) [7, с. 344–355].

Суфікс -ів творить посесиви від іменувань на приголосний або на -о (тобто іменників II відміни), а на Покутті, крім таких, маємо ще випадки, коли посесиви з суфіксом -ів творилися від імен на -а, що зрештою є діалектним явищем і фіксується також в інших регіонах Західної України [3, с. 70]. У прізвищах Покуття суфікс -ів приєднаний до чоловічих імен із різною структурою (повних, суфіксальних, усічено-суфіксальних та усічених): *Андріїв, Демидів, Дем'янів, Юрів, Яремів; Daniłow, Davidow, Mantułow, Łukiow; Андрійків, Андрійців, Андрушків, Юрцунів; Daniłkow, Dankow, Daszkow, Demiancow, Dmyterkow, Fedankow, Fedciow, Fedoronkow, Fedusiow, Ihnatyszow, Iwanoczow, Juraszow; Андрусів, Андрухів, Луців; Бенів, Дронів, Кузів, Костів, Касів; Benedow, Charow, Daniow, Fediow.*

Тільки в історичному матеріалі фіксуємо антропоніми, в яких суфікс -ів доданий до інших патроніммих формантів. Це свідчить про нестабільний характер таких спадкових іменувань,

---

*Прізвища періоду їх становлення подано в оригінальному записі.

тобто вони були «живими» посесивами від уже фактичних прізвищ: *Andrijczukow, Andrunenkow, Basiukow, Dmtrukow, Hanuszczakow, Hapiakow, Hasiukow, Hawrylakow, Petryszakow, Semanczukow, Semeniukow, Senczakow, Seniukow, Stasiukow, Stefanukow*.

За допомогою посесивного суфікса -ів утворено 9 % сучасних відіменних прізвищ Покуття морфологічного способу творення. На рубежі XVIII–XIX ст. цей показник становив понад 22 %. Значне зниження продуктивності форманта -ів у сучасному антропонімії Покуття свідчить про процес депатронізації* покутських прізвищ, який мав тут місце на початку XIX ст. і сприяв кінцевій стабілізації прізвищ досліджуваного регіону. Унаслідок цього процесу прізвища втрачали на той час ще живий посесивний формант -ів, який служив вираженням належності особи до батька або діда чи інших родичів, і назви остаточно набували ознак прізвищ семантичного способу творення.

Функціонування антропонімів із формантом -ів на рубежі XVIII–XIX ст. можна простежити в метричних записах. Майже завжди у ЙМ одна і та ж особа могла паралельно іменуватися назвою з суфіксом -ів або без нього. Через 30–35 років, як правило, у тому ж селі та ж сама назва фіксується без -ів. Часто власник земельного наділу спочатку іменується за іменем батька на -ів, а пізніше - за андронімною назвою матері на -ишин. Такі приклади є також на Бойківщині. Вони «вказують на використання різних мотивів появи прізвищ ...» [1, с. 136].

Сучасних відіменних прізвищ морфологічного способу деривації з формантом -ин налічується 8 %, а в історичному матеріалі – 14 %. Зменшення продуктивності посесивів на -ин відбулося внаслідок показаного вище процесу «депатронізації», який передбачав стабілізацію спадкових іменувань.

Твірними основами прізвищ з суфіксом -ин виступають власні імена на -а. Абсолютна більшість прізвищ на -ин утворена від жіночих імен (найчастіше усічено-суфіксальних та суфіксальних, дуже рідко - повних**) та від відіменних андронімів (на -иха, -ка): *Дарчин, Досин, Доцин, Кацин* (<Каця <Катерина), *Маланин, Маланчин, Марусин, Оленин, Олянин, Танчин, Фенин, Фесин, Франчин; Feszczyn, Halczyn, Handzin, Hanuszczyn, Harin, Hasyn, Iwanczyn, Katarzynin, Oryszczyn, Zoszczyn; Вавришин, Ващишин, Івантишин, Никифорчин, Параццишин, Стефуранчин; Antosiszyn, Hawryszczyn, Iwanityszyn, Klimczyn, Leniszyn, Marczyszyn*.

Власне патронімів із суфіксом -ин серед прізвищ мало, оскільки й чоловічих імен на -а в українців небагато. В основі таких прізвищ найчастіше наявні суфіксальні імена (на -ата, -ита, -ка, -ура, -ута, -уха), повні імена, рідше – усічено-суфіксальні та усічені варіанти християнських чоловічих імен: *Васютин, Гринитин, Івасютин, Ільчатин, Колюшин, Матійчин, Микитин; Олексин, Савин; Савчин, Семин; Семчин, Стефурин; Нруніутczyn, Jaremin, Juryn, Karpin, Kosmin, Kostyn, Łuczyn, Łukin, Mikiczyn*.

Імовірно, у деяких випадках суфікс -ин приєднувався до антропонімів у застиглій формі родового відмінка однини: *Michaylin, Jakowin*.

На Покутті є багато прізвищ на -ський (-цький, -зький), в основах яких є ім'я: *Захарський, Іванський, Карпінський*. Такі на перший погляд «відіменні» прізвища мають відтопонімне походження, хоча можлива й неоднозначна мотивація: *Макарський* (<Макар або <с. Великі Макари, Льв.), *Марковський* (<Марко або <с. Маркова, ІФ), *Романський* (<Роман або <с. Романи, Пл.); *Adamski* (Адамський <с. Адами, Льв.), *Zacharski* (Захарський <с. Захар, См.).

До морфологічних дериватів відносимо прізвища, які є застиглою формою родового відмінка однини. І. Франко вважає такі іменування одним з найдавніших типів, залишком того часу, коли в людини не було ще своєї родової назви, коли про людину питали не «хто?», а «чий?» [5, с. 14]. Давні форми родового відмінка з кінцівкою -а тепер важко відрізнити від форм називного відмінка на -а. Не виключено, що частина відіменних прізвищ Покуття на -а є семантичними дериватами від чоловічих християнських імен або відіменних патронімів: *Гаврила, Мирона, Михайла, Олексюка, Саварина, Самійла, Свирида, Тимчука, Федючка, Юхима;*

*Термін «депатронізація», тобто відкидання присвійних суфіксів, особливо суфікса -ів у період становлення прізвищ, використовує Г. Бучко, аналізуючи прізвища Бойківщини на етапі становлення і в наші дні.

**На час становлення прізвищевої системи жіночі імена в «повній формі» практично не вживалися, і прізвища це підтверджують.

Dudyda, Karpa, Mateja. Тільки в сучасному матеріалі зафіксовано прізвище, яке за структурою є застиглою формою родового відмінка множини на -ят: *Бенев'ят*.

Кілька прізвищ тотожні з присвійними прикметниками в повній формі на -евий, -овий: *Василевий, Янковий; Chotowu, Semkowu*. Таку модель іменування в поодиноких випадках фіксує дослідниця антропонімії Опілля Г. Панчук: *Романовий* [3, с. 124]. На інших територіях України вона не засвідчена.

Прізвища з поліфункціональними формантами. Здавна в українській антропонімії, крім власне патронімічних і посесивних формантів, для творення спадкових іменувань використовувались інші суфікси, які мали первісно не патронімічне значення, зокрема -ук (-юк), -чук, -ак (-як), -чак, -енк-о та ін. Найпродуктивнішим прізвищотворчим формантом на Покутті був -ук (-юк), -чук. Цей суфікс фіксуємо в третині відіменних прізвищ Покуття, утворених морфологічним способом.

І сучасний, і історичний матеріал Покуття свідчать про практично необмежені сполучувальні можливості форманта -ук (-юк), -чук. Етимонами прізвищ на -ук (-юк), -чук на Покутті виступають усі структурні варіанти чоловічих і жіночих імен:

- повні чоловічі імена на приголосний і на -о, -а: *Адамчук, Андріюк, Антончук, Антонюк, Васильюк, Гаврилюк, Данильчук, Максимчук, Матвійчук; Hnatiuk, Hrehorczyk, Hrehoruk, Iwanczyk, Iwaniuk, Jakimczyk, Jakowczyk, Jaremczyk, Karpiuk;*

- суфіксальні та усічено-суфіксальні чоловічі імена: *Андріящук, Ваньчук, Василящук, Вахнюк, Ващук, Гаврищук, Грещук, Григоращук, Гриняджук, Костянюк, Михнюк; Hrucaniuk, Hryciuk, Hrucaniuk, Hrynczyk, Hryndiuk, Hryniuk, Iwachniuk, Juraszczyk, Iwasiuk, Iwaszczyk, Jasiuk, Jacyniuk, Jaszczuk, Jurczyluk;*

- усічені чоловічі імена: *Гаврюк, Грижук (<Грига <Григорій), Данюк, Дем'юк, Дронюк, Зенюк, Зінюк, Кифорук, Киф'юк, Коб'юк (<Коба <Якуб), Кузюк, Максюк, Менюк (<Мень(о) <Євмен), Пантелюк, Сасюк (<Сась(о) <Сасоній), Сип'юк (<Сип <Осип), Стеф'юк; Charuk, Stepiuk, Wasiuk;*

- жіночі імена та їх структурні варіанти: *Аннюк, Барбарук, Варчук, Гандзюк, Ганзюк, Гапчук, Гафійчук, Досяк (<Дося <Євдокія), Євдоицук, Єленчук, Катеринчук, Катеринюк, Катрюк, Кулинюк, Маланчук, Мотрюк, Натальчук, Палагнюк, Палазюк, Паранчук, Паранюк; Dokiyczyk, Feszczuk, Jawdoszczyk, Jeleniuk, Kataryniuk, Katruk, Marysiuk, Wasylynczyk, Wasyluniuk, Wekliuk.*

В окремих випадках важко однозначно визначити, чи етимоном прізвища є чоловіче, чи жіноче ім'я: *Варварук, Варварюк (<Варвар або Варвара), Дарійчук (<Дарій або Дарія), Мандзюк (? <Мандзьо <Мануйло, Манасій або Мандзя <Марія), Хим'юк (<Хим <Юхим або Хима <Юхимія).*

Інколи між основою і суфіксом зафіксовано епентетичний /л/, що пояснюється особливостями місцевих говірок: *Карплюк, Максимлюк, Яковлюк.*

Про ще «живу» патронімічну функцію суфікса -ук (-юк), -чук на рубежі XVIII–XIX ст. свідчать випадки фіксації антропонімів з цим суфіксом, утворених від іменувань з іншими патронімічними суфіксами, зокрема -енк-о, -ишин: *Романенчук; Hryniszuniuk, Jakimenczyk, Jakowenczyk, Kostenczyk, Kozmenczyk, Łazarenczyk, Makowenczyk, Prokopenczyk, Tomenczyk.*

На Покутті досить продуктивними є відіменні прізвища морфологічного способу деривації, утворені за допомогою суфікса -ак (-як), -чак. Етимонами таких прізвищ виступають різні структурні варіанти чоловічих та жіночих імен:

- повні чоловічі імена: *Іваняк, Карп'як, Кузьмак, Куриляк, Лучак, Мартиняк; Harasimiak, Hawrylak, Hryhorak, Hnateczak, Jakowiak, Jaremak;*

- усічено-суфіксальні та суфіксальні чоловічі імена: *Вахняк, Гриняк, Луцяк, Мацяк, Мицяк, Тришак; Андрицюляк, Андруняк, Андрушак, Ванджурак, Гаврищак, Грицюляк, Петриняк, Івануцяк, Івасютяк, Карпуцяк, Тимцюрак, Фединяк; Hrucak, Hryciak, Hrynczak, Hryniak, Jasiak, Jacyrak, Jurczylak;*

- усічені чоловічі імена: *Грижак* (<Грига <Григорій), *Гурак*, *Кифорак*, *Киф'як*, *Кімак*, *Кодак* (*Кода* <Никодим), *Копак*, *Куб'як*, *Пруняк*, *Семак*, *Степ'як*, *Тим'як*, *Триф'як*; *Kuziak*, *Semiak*, *Stefak*;

- жіночі імена (повні, усічені, усічено-суфіксальні, суфіксальні): *Ганусяк*, *Ганцяк*, *Досяк* (<Дося <Євдокія), *Доцяк* *Доцак* (<Дошка <Явдошка <Євдокія), *Катряк*, *Кулинчак*, *Мандяк*, *Мартяк*, *Марусяк*, *Оринчак*, *Палагняк*, *Паращак*, *Явдошак*; *Hapuszczak*, *Jawdosiak*, *Maruszczak*, *Maruszczak*, *Soloszak*, *Wasyłuniak*;

- відіменні андроніми: *Дмитришак*, *Костишак*, *Павлишак*, *Петришак*, *Пилипишак*; *Hryhoryszak*, *Hrynizsak*, *Iwaniszak*, *Jakowiszak*.

У кількох прізвищах важко визначити етимон, яким може бути як чоловіче, так і жіноче ім'я: *Гальчак* (<Галько або <Галька), *Гасяк* (? <Гась(о) <Гарасим або <Гася <Ганна, *Агафія*).

Деякі прізвища на -як перед суфіксом мають ще формант -н-. На жаль, словотвірне значення його залишається неясним, напр.: *Масюрняк*, *Федорняк*, *Юрішняк*, *Явдошняк*; *Stepurniak*. У словнику прізвищ закарпатських українців зафіксовано 4 антропоніми такого типу (див. [8, с. 38, 110, 556, 571]).

Окремі прізвища на -ак (-як), -ук (-юк), етимонами яких послужили чоловічі імена, є неоднозначними щодо словотвірної структури: *Андріак*, *Петрук*, *Ромак*, *Федак*, *Федюк*. Ці приклади можна кваліфікувати як морфологічні деривати від імен *Андрій*, *Петро*, *Рома*, *Федя*; так і як семантичні деривати від омонімічних суфіксальних варіантів імен. У кількісних характеристиках такі прізвища відносимо до морфологічного способу творення.

Порівняно з іншими регіонами Заходу України, на Покутті досить популярними є відіменні прізвища на -енк-о, етимонами для яких послужили різні структурні варіанти чоловічих та жіночих імен:

- повні чоловічі імена: *Абраменко*, *Александренко*, *Вакуленко*; *Danylenko*, *Fedorenko*, *Hawrylenko*, *Kozmenko*, *Łazarenko*, *Michalenko*, *Mykitenko*, *Prokopenko*, *Romanenko*, *Tomenko*;
- усічені, усічено-суфіксальні та суфіксальні чоловічі імена: *Kuzenko*; *Гриценко*, *Гриченко*, *Луценко* (<Луць <Лука, *Лукаян*), *Ляшенко*, *Стаценко*; *Masenko*, *Prosenko*; *Гринченко*, *Демченко*, *Карпушенко*; *Andrupenko*, *Hawryszenko*;

- жіночі імена та відіменні андроніми: *Анненко*, *Ванденко*, *Вівденко* (<Вівдя <Євдокія), *Гапченко*, *Катрушенко*, *Магденко*, *Марусенко*, *Натальченко*, *Таценко*, *Христенко*; *Daniszenko*, *Janiszenko*, *Petryszenko*.

У декількох сучасних прізвищах суфікс -енк-о приєднаний до імені з іншими патронімічними суфіксами: *Павлюченко*, *Костюченко*, *Клименченко*. Іменування на зразок *Клименченко* засвідчені у «Реєстрах» XVII ст. Досліджуючи антропонімію «Реєстрів», Ю. Карпенко зауважує, що виникали вони як результат пошуків іменування для сина, батько якого був названий на -енко: *Данченченко*, *Колінченченко*. «Але перспективи цей спосіб породження додаткових імен, - як зауважує далі вчений, - не мав і тому, що морфологія становила йому сильний опір, і тому, що покоління продовжувались, і за повтореним суфіксом довелось би додавати його втретє і т. д. Тим часом у Реєстрах немає жодного випадку, де б додаткове іменування мало потроєний суфікс -енко» [2, с. 186].

До морфологічного способу деривації однозначно відносимо прізвища, утворені від жіночих імен та відіменних андронімів за допомогою суфіксів -ай, -ан, -аш, -ей, -ець, -ик, -ій. У частині таких прізвищ неможливо визначити, яке ім'я - чоловіче чи жіноче - є їх основою, а тому більшість з них є неоднозначними щодо етимона: *Джулай* (<Джула <Юлія); *Маруцан* (? <Маруца <Марія), *Сафіян* (пор. *Софія*); *Мар'яш*; *Maryasz*; *Марфей*, *Фрондзей* (<Фрондзя <Єфросинія); *Franey*, *Handzey*; *Pawliniec*, *Wasyłniec*; *Григорішик*, *Марусик*; *Paraskowik*, *Soloszyk*; *Кахній*, *Магдій*, *Маланій*, *Марухній*, *Katriy*, *Palahniy*.

Прізвища з поліфункціональними суфіксами -ай, -ан, -аш, -ей, -ець, -ик, -ій, -к-о, етимонами яких послужили чоловічі імена, є неоднозначними щодо структури твірної основи, оскільки такі суфікси в антропонімії можуть виконувати як гіпокористичну, так і патронімічну функцію. У кількісних характеристиках такі прізвища віднесені до семантичного способу творення.

Отже, найпродуктивнішими структурними моделями в обидва періоди є прізвища на -ук (-юк), -чук, -ак (-як), -чак, -ович, -евич. Тепер на Покутті є досить багато відіменних прізвищ з нехарактерним для західних регіонів України формантом -енк-о. Значна кількість відіменних прізвищ, зафіксованих у метриках, утворена за допомогою посесивних формантів -ів, -ин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бучко Г. «Депатронімізація» як мовний фактор стабілізації українських прізвищ / Ганна Бучко // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: Мовознавство. – Тернопіль: ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2007. – Вип. 1(16). – С. 133–142.
2. Карпенко Ю. О. Реєстри Війська Запорізького і проблема постання українських прізвищ / Ю. О. Карпенко // Питання історичної ономастики України. – К.: Наукова думка, 1994. – С. 182–248.
3. Панчук Г. Д. Антропонімія Опілля: матеріали для спецкурсів та спецсеінарів / Г. Д. Панчук. - Тернопіль: ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2001. – 195 с.
4. Редько Ю. К. Сучасні українські прізвища / Ю. К. Редько. - К.: Наук. думка, 1966. – 216 с.
5. Франко І. Причинки до української ономастики // Франко Іван Якович. Зібрання творів: у 50-ти т. / Іван Франко. – К., 1976–1986. – Т. 36. – 1986. – С. 391–426.
6. Чучка П. П. Антропонімія Закарпаття. Вступ та імена: конспект лекцій. – Ужгород, 1970. – 103 с.
7. Чучка П. П. Антропонімія Закарпаття / П. П. Чучка. – Ужгород, 2008. – 671 с.
8. Чучка П. Прізвища закарпатських українців [Текст]: історико-етимологічний словник / Павло Чучка; наук. ред. В. Німчук. – Л.: Світ, 2005. – XLVIII, 702 с.

Стаття надійшла до редакції 13.08.2017 р.